

Ciganče

Nije se mogla odvojiti od slike neba koje je bilo prošarano nijansama ružičastih oblaka na plavoj podlozi. Prvi put u životu vidjela je tako nešto. Možda je to već postojalo; možda joj je promaklo. Uvijek su je više privlačili ljudi. Ali, zadnje vrijeme svako bi malo, hodajući ulicama grada, ostala začuđena razlistanošću krošanja ili prizorom vrabaca koji se bore s okrajcima pizze.

Osjeti lagano škakljanje u trbuhu. Prvi put se javilo da je živo. I uhvati je blagi grč oko srca. Pomisli kako mora požuriti.

Uđe u tramvaj koji vozi prema zapadu, prema onom mjestu na rijeci na kojeg je trebala doći. „Kao da hvatam dan“ pomisli naslonivši glavu na staklo i promatrajući kako nebo poprima sve više istu nijansu, kako nepovratno ide ka tamnom. Na okretištu nije mogla donijeti odluku da izađe. Da sebi još jedan krug. Ali, da li zbog smjera koji ju je približavao kući ili zbog mraka istoka u koji je tramvaj ovog puta krenuo, požali zbog odluke. Zatvori oči i ostane tako slušajući komešanje putnika. Puštala je da ju nosi. Odbijala misli koje su joj htjele zagospodariti glavom. Na trenutak sigurna u vozilu koje klizi po dobro utabanoj stazi nije vidjela kad su se upalile noćne lampe i kad je tramvaj nepovratno prešao iz sutona u noć. Odjednom osjeti kako je netko promatra. Otvori oči i kraj sebe ugleda ciganče, tamnu djevojčicu razbarušene kose.

“Teta, imate li dvije kune?” upita djevojčica pružajući ruku.

Ona odmahne glavom i makne pogled, ali djevojčica ostane nepomično stajati gledajući ju sa zanimanjem. Kao da je htjela još nešto.

“Gdje ti je mama?” upita ona osvrćući se po tramvaju.

Djevojčica slegne ramenima i nastavi je promatrati velikim šarenim očima. Smireno i uporno.

“Što trebaš? Nemam novaca.” Blago će ona. Htjela je da mala ode i da se vrati ništavilu.

“Bole me noge.” Mala će.

Ona pokaže gestom na sjedalo preko puta koje je bilo prazno.

Ciganče kao da nije na to mislio, gledalo je u njeno krilo. Ipak, sjedne u sjedalo, a noge joj se klatile ne dosežući pod.

„Što ti je to?“ upita djevojčica pokazujući na torbu kraj njenih nogu.

Ona izvadi letak. *Zaplešite salsa- Salsa usrećuje i zbližava*, pisalo je iznad fotografije na kojoj je u plesnom pokretu uhvaćen zagrljeni par.

“ I ja znam plesati” reče veselo djevojčica pa se osmjehne tako da joj cijelo lice zablista. Ona ostane zatečena takvom preobrazbom.

“ A kamo ideš?” upita ju ona.

“Imam tri kune, još mi treba tri i onda ću kupiti hrenovku u lisnatom!” kaže mala, pa sasvim spontano povuče čovjeka za hlače, zaboravljajući da nije u svom plemenu.

“Ne diraj me prljavo pseto!” odbrusi čovjek, djevojčica se strese.

Ona krene da će nešto reći, ali onda se povuče. Mala već u sljedećem trenutku povrati dobro raspoloženje.

“Još tri kune” prošapće.

”Još ću se malo odmoriti, onda ću malo raditi” doda.

„Tko te naučio brojati?” upita ona.

„Ja ne znam još brojati“ odvrati mala.

Kad je posljednji putnik otišao, ona pogladi zaspalu djevojčicu po glavi i izade. Krene putem kojeg je znala, prečacem, preko livade. Do rijeke je trebalo koja dva kilometra, kroz visoku travu. Kao mala tu je znala ići na kupanje s bakom. Sad su bageri stajali na rubovima spremni da ukrote šikaru i sagrađe zgrade za bogate s pogledom na rijeku. Trudila se brzo napredovati, ali pritiskalo ju je oko srca i brzo je gubila dah. Onda odbaci onu tešku torbu s letcima. I nastavi jedva, vukući se.

Došavši do ruba vodene površine obuzme ju plač kojeg nije mogla suzbiti. Ruke je položila na trbuščić i

ridala. Bepomoćna. Još usamljenija i nesigurnija. Preplašena. Beskorsna. Mjesečina se presijavala na brzacima. Odjednom začuje šuštanje trave iza leđa. Netko je dolazio i vukao nešto teško. Suočena s vodom ispred sebe protumači to kao znak. I zakorači u rijeku.

*

„Vidi što sam ti našla!“ začuje kako netko viče.

Okrenuvši se, izbezumljena, vidi cigančicu kako vuče onu torbu s letcima.

„Što hoćeš od mene?!“ zaurla iz sveg glasa.

Ciganče je nepomično stajalo. Izgledala je još manja onako na mjesečini, samo joj se kosa ponosno dizala u zrak.

Njoj bude krivo što je viknula pa dođe do djevojčice i posjedne je kraj sebe. Mala se tresla iako je bilo toplo. Privije je bliže k sebi i osjeti kako joj strah odlazi iz tijela.

„Ako hoćeš, ja ću za tebe raditi“ kaže mala „Jako sam dobra, dobro mi ide“ i položi joj dlan u ruku kao dokaz.

„A i sad kad ti beba dođe, i ona će nam pomoći da žicamo“ reče „najbolje ide s bebama“.

Ona je šutjela i samo privijala djevojčicu sve bliže, milujući je, kao da sebe ljubi. Čini joj se da nikada sebe nije ovako voljela kao sada dok ciganče leži u njenom krilu.

„Reci da može“ uporno će mala „ti se ne moraš sad ništa brinuti dok si trudna.“

Ona osjeti kako je preplavljuje umor. Kao da su joj dali anesteziju.

„Lezi kraj mene, dođi, moramo odspavati, sutra ćemo pričati» kaže maloj i polegne je na meki pijesak.

Ujutro, ni sunce ih visoko iznad nije probudilo iz čvrstog sna. Spavale su zagrljene, kao da ih je rijeka tu izbacila, kao dva utopljenika, čvrsto, potpuno, napokon spašena.

Marija Antić, Zadar